

освітньому просторі – багатонаціональні та багатомовні країни, де накопичено чималий досвід вирішення проблем формування багатомовності й одночасного збереження національної ідентичності своїх громадян.

Зроблено висновок, що питання теорії та практики навчання іноземних мов у загальній середній освіті, зокрема в середній школі, на сьогодні залишаються недостатньо вивченими. Розробка і широке впровадження вивчення іноземних мов у загальній середній освіті й збереження мовного різноманіття України з метою формування багатомовності школярів є нагальною проблемою часу. Такий підхід надасть їм можливість бути конкурентоспроможними на європейському ринку праці та соціально адаптованими в сучасному суспільстві.

Цифрова трансформація шкільної освіти України: стан та виклики

*О. М. Шпарик,
кандидат педагогічних наук,
старший дослідник,
старший науковий співробітник
відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Проаналізовано українські стратегічні освітні документи, які регламентують цифрову трансформацію загальної середньої освіти, зокрема Проект Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року, яка представляє комплексне стратегічне бачення цифрової трансформації освіти і науки, відповідає засадам реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку.

Визначено, що основними пріоритетами України у сфері цифровізації освіти є 1) ефективне використання цифрових технологій в освітньому процесі; 2) оптимізація процесів управління, регулювання та моніторингу.

З'ясовано, що Україна досягла певного прогресу в розвитку необхідної технологічної інфраструктури для цифрової освіти; український уряд сприяє використанню платформ електронного навчання, які сприяють онлайн-навчанням та підтримують ініціативи з дистанційної освіти; докладаються зусилля для забезпечення можливостей підвищення цифрової грамотності вчителів та інтегрування цифрових технологій у свою викладацьку практику; Україна інвестує в розвиток цифрового освітнього контенту та ресурсів, створюються цифрові підручники, інтерактивні матеріали та мультимедійні ресурси для підтримки навчальних програм та залучення учнів до інтерактивного навчання тощо. Попри чималі здобутки у цій сфері, *констатовано*, що залишаються проблеми, які потребують розв'язання, зокрема: низький рівень цифрових компетентностей учасників освітнього процесу; застарілий зміст освіти з навчальних предметів інформатичної галузі; відсутність сучасної техніки і технологій та достатнього покриття мережі Інтернет в закладах освіти; відсутність якісного цифрового освітнього контенту для здобуття освіти; бюрократизованість процесів внутрішнього документообігу закладів освіти тощо.

Охарактеризовано державні ініціативи у галузі цифрової трансформації загальної середньої, які Міністерство освіти та науки України впроваджують на національному рівні для досягнення цілей в цифровій трансформації освіти. Зокрема такі, як е-платформа Всеукраїнської школи онлайн (ВШО), Е-звітність, Е-діловодство, Державний е-журнал для ЗЗСО, SELFIE-інструмент для оцінки ефективності впровадження цифрових технологій в закладах освіти тощо.

Зроблено висновок, що для успішної цифрової трансформації освіти необхідно:

- 1) щоб цифрова компетентність стала однією з основних для вчителів і була включена до всіх сфер їхнього професійного розвитку;
- 2) щоб сучасні учні для підтримки конкурентоспроможності у майбутньому володіли не лише базовими але й найновішими передовими цифровими навичками, також необхідно навчати їх ключовим навичкам, пов'язаними із посиленням цифрової грамотності, зокрема вміння виявляти та боротися з дезінформацією;
- 3) впровадження надійної та гнучкої інфраструктури, яка здатна підтримувати нові види взаємодії та забезпечувати повсюдний доступ до інтернету;
- 4) забезпечення належними ресурсами та інвестиціями; вивчення найкращого досвіду як зарубіжного, так і вітчизняного; підтримка організаційних змін та культури, яка цінує та винагороджує інновації та експерименти тощо.

Все вищезазначене прискорить розвиток цифрового освітнього середовища, цифрових компетентностей педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти, підвищить ефективність використання цифрових технологій, а також прискорить процеси цифрової трансформації суспільства України.